

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 230/10
23.06.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović i Vide Petrović-Škero, članova veća, u pravnoj stvari tužilje M.B. iz B., čiji je punomoćnik B.V., advokat iz N.B., protiv tuženih: M.B. iz Ž., čiji je punomoćnik D.S., advokat iz B., S.B. iz Ž., čiji je punomoćnik M.B. iz Ž., M.M. iz B., D.B. iz B., čiji je punomoćnik L.J.M., advokat iz B. i maloletnog M.B. iz B., čiji je zakonski zastupnik majka D.B. iz B., koju zastupa D.S., advokat iz B., radi utvrđenja, odlučujući o revizijama tuženih M.B. i M.M., izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž. 138/07 od 14.12.2007. godine, u sednici održanoj 23.06.2010. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJAJU SE, kao neosnovane, revizije tuženih M.B. i M.M., izjavljene protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž. 138/07 od 14.12.2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Trećeg opštinskog suda u Beogradu P. 2951/99 od 11.05.2006. godine, stavom prvim i drugim izreke, utvrđeno je da tužilja ima pravo suvlasništva sa ½ idealnog dela na dvosobnom stanu broj ..., desno na trećem spratu, koji se nalazi u kući u B., upisan u ZK.UL.br. ..., KO V., opisan u A-listu kao zk.telo II pod rednim brojem ..., te da ima pravo suvlasništva sa 1/5 idealnih delova kuće kućni broj ... na kp.br. ..., upisane u ZK.UL.br. ..., KO M., opisana u A-popisnom listu kao zk.telo II, što su tuženi dužni priznati i trpeti da tužilja po osnovu ove presude može upisati svoje pravo u zemljišnim knjigama. Stavom trećim, četvrtim i šestim izreke, utvrđeno je da tužilja pravo suvlasništva na ½ idelanog dela novčanih sredstava koja se nalaze na računima bliže označenim u stavu trećem izreke, kao i pokretnim stvarima pobrojanim u stavu četvrtom i šestom izreke, dok je stavom petim i sedmim izreke odbijen tužbeni zahtev preko dosuđene ½ idealnog dela prava suvlasništva na pokretnim stvarima pobrojanim u stavu četvrtom i šestom izreke (greškom označeno petom i sedmom izreke). Stavom osmim izreke, utvrđeno je da tužilja ima isključivo pravo vlasništva na ženskom ručnom satu marke ..., dok je stavom devetim izreke, odbijen tužbeni zahtev za utvrđenje isključivog prava vlasništva tužilje na dva pištolja i malokalibarskoj pušci, kao i ordenju, bliže označenim ovim stavom izreke. Stavom desetim izreke, obavezani su tuženi da tužilji naknade troškove parničnog postupka od 379.300,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Beogradu Gž. 138/07 od 14.12.2007. godine, žalbe tuženih M.B., D.B. i M.M., odbijene su kao neosnovane, a prvostepena presuda potvrđena u usvajajućem delu, odnosno u stavu prvom, drugom, trećem, četvrtom, šestom, osmom i desetom izreke.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu, tuženi M.M. i M.B., izjavili su revizije zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu odluku, primenom člana 399. Zakona o parničnom postupku („Sl. glasnik RS“, br. 125/04), pa je našao da su revizije neosnovane.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a nema ni povrede iz tačke 12 istog stava, jer pobijana odluka sadrži jasne i potpune razloge o odlučnim činjenicama, koji nisu u suprotnosti sa izvedenim dokazima, a ocenjeni su i žalbeni navodi od odlučnog značaja.

Prema činjeničnom stanju, na kome je zasnovana pobijana odluka, tuženi M.B., M.M. i S.B. su deca iz braka sada pok. J.B. sa M.B., koji je trajao od 1934. godine do 1953. godine kada je razveden presudom Okružnog suda u S., a tada maloletna deca M. i S. povereni J. na negu, čuvanje i vaspitavanje. U toku tog postupka, sada pok. J.B. priznao je da je zasnovao zajednicu sa S., počev od 1948. godine, a po prestanku te zajednice, stupio je u vanbračnu zajednicu sa D.Š., u kojoj je rođen njihov sin S.B., a ova vanbračna zajednica je prestala 1959. godine. Tužilja M.B. je sada pok. J.B. upoznala 1958. godine, kada je zasnovala radni odnos u Hotelu K. u G., na radnom mestu šefa kuhinje, gde je J. bio generalni direktor do 1962. godine, kada je otišao u

penziju. Tužilja i pok. J.B. su vanbračnu zajednicu zasnovali 1962. godine pošto se tužilja prethodno razvela od svog supruga, sa kojim je imala sina, a na ime posebne imovine od supruga je dobila 15.000,00 tadašnjih dinara, od kog novca su kupili stanarsko pravo na kući u G., a na ime J.B., koji je od svojih sredstava kupio polovan nameštaj za kafanu K.J., koja se vodila na ime tužilje, a koju su otvorili u navedenoj kući. Kafana je radila do 1973. godine, kada je zatvorena. U ovom periodu kupili su stanarsko pravo na kući u G., koji su potom 1969. godine prodali, a od zajedničkog novca 1972. godine kupili stanarsko pravo na kući u G., a naredne godine ovu nepokretnost su prodali. Od zajedničkog novca 1969. godine kupili su i kuću broj ... na kp.br. ..., KO M., koja je predmet spora, ali je 2/5 idealnih delova ove kuće upisana na ime pok. J.B., a ostale 3/5 na njegovu decu - S., M. i M. i to u delovima od po 1/5. Od zajedničkih sredstava kupili su i kuću u B., predviđenu za rušenje, za koju su 1980. godine od Zavoda za izgradnju Grada B., dobili stan u B., koji je potom, uz doplatu zamenjen za stan na prvom spratu kuće br. ... u B., površine 94m², a 1986. godine ovaj stan su zamenili za stan na trećem spratu zgrade broj ... u B. površine 49m². Za razliku u kvadraturi pokojnom J.B. je isplaćeno tadašnjih 5.200.000,00 dinara. Pokretne stvari koje su predmet spora u ovoj pravnoj stvari kupljene su u toku trajanja vanbračne zajednice, a zatim i bračne, s obzirom da je brak između tužilje i sada pok. J., zaključen 11.08.1994. godine, a prestao je smrću J.B. 23.05.1995. godine. U toku trajanja ove vanbračne i bračne zajednice J.B. je penzionisan 1962. godine, dok je tužilja bila u radnom odnosu u periodu od 1958. do 1962. godine u Hotelu K. u G., na radnom mestu šefa kuhinje, a od tada do 1973. godine, kada je otišla u invalidsku penziju, radila je u restoranu čiji je ona bila vlasnik. Pokojni J. prijavio je prebivalište u B. 1977. godine, a tužilja 1992. godine. Pištolje, malokalibarsku pušku i ordenje, pok. J. je dobio za vreme drugog svetskog rata. Parnične stranke su naslednici pok. J.B. i to tužilja, kao supruga, a tuženi M. i S.B., sinovi, M.M., ćerka, a D.B. snaja po pravu predstavljanja iza pokojnog sina S. i unuk - maloletni M.B., takođe po pravu predstavljanja iza pok. S.B., sina pokojnog J.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su sudovi primenili materijalno pravo kada su utvrdili da nepokretna i pokretna imovina, koja predstavlja predmet spora, predstavlja zajednički stečenu imovinu u toku trajanja vanbračne i bračne zajednice tužilje sa sada pok. J.B., a da su njihovi udeli u sticanju ove imovine podjednaki, jer nije dokazan veći doprinos nekog od supružnika.

Naime, imovina koju su supružnici stekli radom u toku trajanja života u braku predstavlja njihovu zajedničku imovinu, primenom člana 171. stav 1. Porodičnog zakona („Sl. glasnik RS“ br. 18/05), koji se u konkretnom slučaju primenjuje shodno članu 357. stav 2. istog Zakona. Imovina koju su vanbračni partneri stekli radom u toku trajanja zajednice života u vanbračnoj zajednici predstavlja njihovu zajedničku imovinu, a na imovinske odnose vanbračnih partera shodno se primenjuju odredbe ovog Zakona, o imovinskim odnosima supružnika (član 191. Porodičnog zakona).

Imajući u vidu utvrđen način sticanja imovine koja predstavlja predmet spora u ovoj pravnoj stvari, kao i pojedinačne doprinose vanbračnih partnera, a kasnije i supružnika - tužilje i pok. J.B., i to po osnovu zarade, odnosno penzije, zajedničkog rada u restoranu, a tužilje i po osnovu posebne imovine - novčanih sredstava dobijenih od bivšeg supruga, te zajedničkog sticanja sredstava po osnovu razmene nepokretnosti (razlike u vrednosti razmenjenih stanova), te imajući u vidu zakonsku pretpostavku o jednakim udelima supružnika u sticanju zajedničke imovine, u skladu sa odredbom člana 180. stav 2. ovog Zakona, pravilan je zaključak sudova da su tužilja i sada pok. J.B. postali suvlasnici na zajedničko stečenoj imovini, u udelima sa po 1/2.

Pokretne stvari stečene u toku trajanja ove zajednice, takođe predstavljaju zajedničku imovinu tužilje sa pok. J.B., pa imajući u vidu utvrđen udeo tužilje u sticanju imovine (1/2), u istoj srazmeri joj pripada i pravo svojine na zajedno stečenim pokretnim stvarima, s obzirom da tuženi nisu dokazali da su pokretne stvari isključivo vlasništvo pok. J.B. Ženski ručni sat marke ... predstavlja pokretnu stvar za ličnu upotrebu tužilje, pa joj primenom člana 182. stav 1. Porodičnog zakona, pripada u isključivu svojinu, bez uračunavanja u njen udeo, s obzirom da vrednost ovog sata očigledno nije nesrazmerno velika u odnosu na vrednost zajedničke stečene imovine, čija je sudska deoba u ovoj parnici izvršena.

Navode u revizijama, kojima se osporava utvrđeno činjenično stanje, Vrhovni kasacioni sud nije cenio, s obzirom da se primenom člana 398. stav 2. ZPP, revizija ne može izjaviti iz ovih razloga.

Na osnovu člana 405. stav 1. Zakona o parničnom postupku, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Predrag Trifunović, s.r.